ГОДИНА XLI. ЦЕТИЊЕ, у суботу, 7. јула 1912. БРОЈ 29.

ЦИЈЕНА:
За **Црну Гору** на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За **Аустро-Угарску Босну** и **Херцеговину** на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље непосредно **Администрацији „Гласа Црногорца“** на **Цетиње**, а коме је наручније г. **Вељку Рамадановићу**, к. ц. агенту у **Котор**.
Дописи се шаљу **Уредништву**.
Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу **Администрацији** и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по **4 паре** за први пут, а за сваки даљи пут по **2 паре**, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се **1 перпер**. — Осим напријеименоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија — **Излази суботом** — Одговорни уредник: М. Павловић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела и заступника Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова, по саслушању Нашег Министарског Савјета, а на основу члана 45. Устава и члана 2. закона о измјенама и допунама у закону о изборима народнијех посланика, ријешили смо се наредити и наређујемо:

Пошто је упражњено посланичко мјесто за изборну варош Цетиње тиме, што је досадањи народни посланик поменуте вароши, Др. Лазо Томановић, постављен за предсједника Великог Суда, те је на основу члана 45. Устава постао посланик по положају, — да се на дан 29. јула ове године изврши накнадни избор народног посланика за варош Цетиње, а за четворогодишњу скупштинску периоду: 1911, 1912, 1913 и 1914 године.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и заступник Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 5. јула 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
и Заступник Министра Просвјете и Црквенијех Послова,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Војног и Заступника Нашег Министра Иностраних, постављамо:

за члана Државног Савјета, са годишњом систематском платом од пет хиљада перпера, Мила Дожића, Министра на расположењу.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Војни и Заступник Нашег Министра Иностраних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Војни и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Војног и Заступника Нашег Министра Иностраних Дјела постављамо:

за секретара друге класе Министарства Иностраних Дјела Д-ра Филипа Добречића, са годишњом систематском платом од хиљаду девет сто двадесет перпера.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Војни и Заступник Нашег Министра Иностраних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње 7. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Војни и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, постављамо:

у Великом Суду:

за секретара II кл. са платом од једну хиљаду девет стотина и двадесет (1920) перпера на годину, Павла Ивановића, бившег писара истог суда;

за архивара са платом од двије хиљаде стотину и шездесет (2160) перпера на годину Мила И. Мартиновића, архивара истог суда; и

за писаре I кл. са платом од по једну хиљаду четири стотине и четрдесет (1440) перпера на годину: Ђипира Калуђеровића, Марка Грујића, и Комнена Спахића, досадашње писаре II класе истога суда.

Наш Министар Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 6. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Д. Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде постављамо:

у обласном суду на Цетињу:

за члана са платом од једну хиљаду девет стотина и двадесет (1920) перпера на годину, Сава Фатића, досадашњег секретара II кл. Министарства Иностраних Дјела, по потреби службе;

у обласном суду у Подгорици:

за предсједника са платом од три хиљаде (3000) перпера на годину, Мила Пламенца, досадашњег в. д. начелника Министарства Правде, по потреби службе; и

за члана са платом од једну хиљаду девет стотина и двадесет (1920) перпера на годину, Ђукана Спасојевића, досадашњег члана обласног суда у Бару, по потреби службе;

у обласном суду у Никшићу:

за чланове са платом од по једну хиљаду и девет стотина и двадесет (1920) перпера на годину: Новака Ковачевића, досадашњег секретара II кл. Великог Суда, по потреби службе, и Новицу Николића, пограничног комесара у пенсији;

у обласном суду у Колашину:

за члана са платом од двије хиљаде и четири стотине (2400) перпера на годину, Рада Радовића, досадашњег члана обласног суда у Никшићу, по потреби службе; и

за члана од једну хиљаду и осам стотина (1800) перпера на годину, Радисава Зековића, досадашњег члана обласног суда на Андријевици, по потреби службе;

у обласном суду на Андријевици:

за члана са платом од једну хиљаду девет стотина и двадест (1920) перпера на годину, Ника Почека, досадашњег секретара II кл. Министарства Правде, по потреби службе; и

за члана са платом од једну хиљаду и осам стотина (1800) перпера на годину, Сава Мемедовића, досадашњег члана обласног суда у Подгорици, по потреби службе;

у обласном суду у Бару:

за чланове са платом од по једну хиљаду девет стотина и двадесет (1920) перпера на годину: Радула Стаматовића, досадашњег члана обласног суда на Андријевици, и Стева Греговића, досадашњег секретара II кл. Великог Суда, по потреби службе; и

у обласном суду у Шавнику:

за чланове са платом од по једну хиљаду и осам стотина (1800) перпера на годину: Милића Радевића, досадашњег члана обласног суда у Бару, и Сава Меденицу, досадашњег члана обласног суда у Колашину, по потреби службе.

Наш Министар Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 6. јула 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Д. Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Саво Радуловић, предсједник обласног суда у Шавнику;

сердар Ристо Рашовић, члан обласног суда на Андријевици;

Јагош Поповић, члан обласног суда у Колашину; и

Михаило Ашанин, в. д. члана обласног суда у Шавнику на основу члана 45. закона о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја с пенсијом, која им по годинама службе припада.

Наш Министар Правде и Наш Министар Финансија и Грађевина, нека изврши овај указ.

Цетиње, 6. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Д. Вукотић с. р.
Министар Финансија и Грађевина
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Војног и Заступника Министра Иностраних Дјела, постављамо:

за члана Гл. Држ. Контроле са платом од три хиљаде (3000) перпера на годину, Јокана Ивановића, досадашњег предсједника Обласног Суда на Цетињу, по потреби службе.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Војни и Заступник Нашег Министра Ин. Дјела, нека изврши овај указ.

Цетиње, 6. јула 1912.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Војни и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног, Предсједника Нашег Министарског Савјета и Заступника Нашег Министра Иностраних Дјела, постављамо:

за команданта баталиона резерве Ријечко-Љешанске бригаде, командира у пенсији Перишу Вујовића.

Наш Министар Војни, Предсједник Нашег Министарског Савјета и Заступник Нашег Министра Иностраних Дјела, нека изврши овај указ.

Цетиње, 6. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Војни и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашега Министра Финансија и Грађевина, а по саслушању Нашега Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се, на основу чл. 45. закона о чиновницима грађ, реда, Саво Бошковић, управник царинарнице Данилов-Градске, стави у стање покоја са пензијом, која му по годинама службе припада.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, ријешили смо и рјешавамо:

да се, на основу чл. 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе цариници Ријечке царинарнице: Томо Спасојевић и Јован Дрецун, у интересу исте.

Наш Министар Финансија и Грађевина, нека изврши овај указ.

Цетиње, 4. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансији и Грађевина,
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, постављамо:

у Државном Главном Рачуноводству, за главног државног благајника са годишњом платом од перпера (3720) три хиљаде седам стотина и двадесет Мила Милетића, досадашњег члана Главне Државне Контроле.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 5. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, постављамо:

у Министарству Финансија:

за вршиоца дужности шефа Пореско-Царинске Управе са годишњом платом од перпера (2200) двије хиљаде и двије стотине кап. Ника Поповића, досадашњег управника царинарнице Ријечке; и

за референта за монополе и таксе при истој управи са годишњом платом од перпера (1920) једну хиљаду девет стотина и двадесет Јована Кешељевића, досадашњег контролара поштанско-телеграфског одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, по потреби службе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 5. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за управника царинарнице Андријевичке са досадашњом годишњом платом од перпера (3000) три хиљаде кап. Ђола Гвозденовића, досадањег шефа пореско-царинске управе Министарства Финансија, по потреби службе; и

за цариника исте царинарнице са годишњом платом од перпера (1440) хиљаду четири стотине и четрдесет Вуксана Николића, досадашњег цариника Колашинске царинарнице, по потреби службе;

за управника царинарнице Колашинске са годишњом платом од перпера (1680) хиљаду шест стотина и осамдесет Николу Бошковића, досадашњег управника Андријевичке царинарнице; и

за цариника исте царинарнице Петра Рајковића са годишњом платом од перпера (960) девет стотина шездесет, досадашњег цариника Граховске царинарнице;

за управника царинарнице Граховске са годишњом платом од перпера (1600) хиљаду шест стотина Сава Кривокапића, досадашњег управника исте царинарнице; и

за цариника исте царинарнице Вука Минића са годишњом платом од перпера

(1200) хиљаду двије стотине, досадашњег цариника Андријевичке царинарнице, по потреби службе;

за управника царинарнице Даниловградске са досадашњом годишњом платом од перпера (2400) двије хиљаде и четири стотине кап. Риста Бошковића, досадашњег управника Колашинске царинарнице, по потреби службе;

за управника царинарнице Ријечке Петра Пејовића са годишњом платом од перпера (1600) хиљаду и шест стотина, досадашњег управника царинарнице Улцињске, по потреби службе; и

за царинике исте царинарнице са годишњим платама од по перпера (960) девет стотина и шездесет Ника Ђурашковића, свршеног ђака трговачке школе и Неша Пилетића, бившег писара кап. Суда Пиперског;

за управника царинарнице Улцињске Цвјетка Пилетића са годишњом платом од перпера (1920) хиљаду девет стотина и двадесет, досадашњег књиговођу Држ. Главног Рачуноводства, по потреби службе;

за цариника царинарнице Барске са годишњом платом од перпера (2400) двије хиљаде и четири стотине Јака Лаиновића, досадашњег Главног Државног Благајника, по потреби службе; и

за цариника Подгоричке царинарнице Сава Иванишевића са годишњом платом од перпера (1920) хиљаду девет стотина и двадест, досадашњег референта за монополе и таксе при пореско-царинској управи Министарства Финансија, по потреби службе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 5. јула 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,

Д-р С. Дрљевић.

— На основу чл. 10. и 12. закона о таксама, а сагласно распису од 22. јуна ове године број 7750, ријешењем господина Министра Финансија и Грађевина од 6/III тек. год. број доњи, досадање таксене марке повучене су из течаја, а почев од 10. овог мјесеца пуштене су у течај нове таксене марке и маркирани мјенични, признанични и рачунски бланкети, као хартије од вриједности. Нове таксене марке су у средини са државним грбом, изнад кога је у полукругу натпис: „Таксена марка“, над њим: „Краљевина Црна Гора“. На дну марке с једне и друге стране је ознака вриједности марке по врсти новца, а у средини ових натписа дат је нумерички израз вриједности у бројкама арапским.

Свака вриједност таксених марака има засебну боју.

Таксене марке и хартије од вриједности продају се код препродаваца и код царинарница, код којих се имају замијенити са овима најдаље за 30 дана од сјутра старе таксене марке, на установљени начин.

Од 1. августа ове године сви новчани заводи употребљаваће мјенице државног издања.

Број 8455. Из Пореско-царинске Управе Министарства Финансија и Грађевина 6. јула 1912. год. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Краљ. Височанство Краљевић Насљедник био је почетком ове седмице на Тополицу, одакле се одмах сјутра дан у пријестоницу вратио.

— Његово Краљ. Височанство Књаз Петар провео је неколико дана на Ловћену, одакле се јуче на Цетиње вратио.

— Шурјак Његовог Краљ. Височанства Књаза Мирка, син почасног генерала г. Константиновића са г-ђом допутовао је на Цетиње у госте код Њихових Краљ. Височанстава Књаза Мирка и Књагиње Наталије, гдје му се и уважени родитељи од раније налазе.

На црногорском земљишту у Зети у близини турске границе догодио се у прошлу сриједу прије подне између турског пограничнога кордона и нашијех поданика крвави сукоб.

Велиша Митров Пеличић и Јово Ђуков Мирановић, оба из Балабана, пошли су у сриједу изјутра 4. овог мјесеца у луг, да на Поповом Ублу беру штуре. На ливади Рада Команина, на путу близу границе, а на нашем земљишту, дочека их турски кордон од 4 до 5 људи са једним мухаџеримом. Оба Зећанина буду без повода нападнути од кордона и рањени. На ово пуцање долетјели су у помоћ рањенима неколико Зећана, који су се налазили по ливадама у близини мјеста сукоба, али кордон прије умакне пут куле на Ђурић. Остали Зећани, кад су чули пушке, притрчали су већином пут Ђурића и Трапезуље, гдје је било препуцавање, а неки, који су касније стигли, упутили су се од Гошића ка Матагужу и зауставили се на стари Вигањ и рупи Булића, која су мјеста удаљена од границе преко 200 метара. Низами су били у кући и око куће Марића, која је опасана авлијом, и отуда су гађали. Један дио низама заузео је положај од Ђурића до старога Вигња. Било је царских војника отприлике 300—400. Наши поданици били су већином без оружја и муниције, а они наши поданици, који су се скупили од Ђурића до Трапезуље, нијесу дуго вријеме знали за оних 10—12 својијех другова, који су били на старом Вигњу у рупи Булића, удаљени од осталијех преко једног километра. Пошто се од јаке турске ватре не могаху повући, овијех 10—12 Зећана дочекају са малим бројем фишека многобројније низаме прса у прса, и том приликом деветорица погину. На објема странама низами су напали на наше земљиште, у које су пријешли и погинуле испресијецали.

У четвртак 5. ов. мјесеца био је у Зети са обласним управитељом г. бригадиром Блажом Бошковићем отомански вицеконсуо из Подгорице г. Нафилијан ефендија, и видио је неке од погинулих Зећана како су исјечени по лицу. Г. вицеконсуо видио је заједно са турским пограничним старјешином официром Алил Ефендијом и она мјеста на нашем земљишту, на којима су погинули горе поменути Зећани. —

Захваљујући брзом посредовању наших власти, даљи развој сукоба је спријечен, што није било лако, кад се узме у обзир да је напад учињен изненадно и на нашем земљишту, а од далеко многобројнијих нападача.

Краљевска Влада предузела је по овоме немиломе догађају енергичне кораке код царске отоманске владе.

Штетне пошљедице исељавања

У Бечу је, у издању књижаре Карла Фроме, изашла књига ћесарско-краљевског владиног савјетника Фридрика Хеја под насловом „Unser Auswanderungswesen und seine Schäden“, у којој се, као што се из самог наслова види — „Наше исељавање и његове штетне пошљедице“, — претреса питање о исељавању и штетне пошљедице, које настају од њега.

Како је ово питање од значаја и по нас, то ћемо се нарочито забавити садржином ове брошуре и проговорити коју о њој.

Писац ове брошуре одсудно је противан исељавању у Сјеверну Америке и изјашњава се за привремено — сезонско — исељавање у Аргентину, као и за стално исељавање у њој.

Као главни розлози, ради којих је писац противан у опште исељавању у Сјеверну Америку, ови су: превозом путника користе се искључиво страна друштва, а нарочито њемачка паробродска друштва; исељеници из Аустро-Угарске нијесу никако у Америци заштићени, него пропадају на сваком кораку; у отаџбину се радници враћају као богаљи и онеспособљени и падају на терет општини и земљи, којој нијесу ништа допринијели; одређавају се и по повратку у отаџбину сачињавају елеменат незадовољеника и бунтовника; и експортом радника јача се привредно, економски и у сваком погледу С. Америка на штету домаће трговине, радиности и индустрије.

Те закључке, до којих је писац дошао, он објашњава овако:

Страна паробродска друштва, која врше превоз путника, односе капитал из земље исељеника, који се у њу никад више неће вратити. Исељеници у Америци изложени су свима несрећама и тамо љуто страдају. Као примјер наводи, да је само у једном једином предузећу за вријеме од 10 година несрећним случајем погинуло 1000 људи, у другој фабрици, гдје је запослено 800 радника, за то вријеме погинуло је 1200 људи. Тако сјеверно америчка индустрија годишње прогута 33000 аустро-угарских исељеника. Уз то страдају и ушљед личне несигурности и имовне безбједности, јер их од разбојничких руку у С. Америци гине годишње 90000 људи.

Радећи тешке и напорне послове у С. Америци радници се у отаџбину враћају тјелесно неспособни, исцрпљени и онакажени, те падају на терет својој општини, а отаџбина, која им је у младости дала васпитање и школовање, а сад им дијели милостињу, никакве користи од њих не види. Они пак, који се здрави поврате, нијесу погодни за домаће прилике, јер су се одвикли од обичних домаћих послова, те су незадовољни својим стањем у отаџбини, те се буне и своје незадовољство и на друге преносе и по земљи шире.

Најзад радном снагом, која се експортира у С. Америку, олакшава се њој напредак и тако јој се страним силама омогућава да води успјешну конкуренцију на сваком пољу привреде, трговине и индустрије и тиме Аустро Угарска својим рођеним синовима туче саму себе и штети своју трговину, радиност и индустрију.

Да би то своје излагање још боље потврдио, писац се лаћа цифара и онда изводи овај биланс:

Из Аустро Угарске годишње се исељава 300—400 хиљада људи. За 300 хиљада исељеника изводи овај рачун:

Вриједност сваког исељеника узима да је 2000 К.	600 мил. К;
превозни трошкови по 200 К.	60 мил. К.
125 К. мора свако имати при себи кад дође у С. Америку	37 мил. К;
готовину коју сваки собом понесе	10 мил. К;
губитак ушљед насилне смрти за 33000 по 5000 К.	165 мил. К.
Укупно	872 мил. К.

Исељеници могу највише да уштеде 300 милиона круна, а то је незнатна актива према огромној, горе изложеној, пасиви.

Долазећи до закључка да је исељавање у С. Америку штетно, писац тражи да влада онемогући или бар ограничи исељавање у С. Америку, а у исто вријеме да присили Сједињене Америчке Државе, да донесу закон за заштиту радника, а исељавање упути како обавијештавањем тако и преко државних агената у Аргентину, јер исељавање у ту земљу најбоље одговара интересима и исељеника и државе. она је земљорадничка земља и од ње нема опасности аустро-угарској монархији од конкуренције, него би напротив преко исељеника прокрчила пут својој индустрији у Аргентину.

По пишчеву мишљењу исељавање у Аргентину било би за аустроу-гарско бродарство, трговину и индустрију и за њене исељенике права благодет.

Како аустро-угарска монархија нема колонија, то мора на овај начин да нађе својој индустрији трништа и зато писац препоручује оснивање друштва за колонизацију аустро-угарских поданика у згодним климатским предјелима јужне Бразилије, Аргентине и Уругваја. Нарочито топло препоручује привремено исељавање у Аргентину, гдје би радници из монархије одлазили на зараду само за вријеме жетве, па се послије свршених пољских радова враћали домовима, као што то обично раде печалбори.

На крају писац позива Аустро Угарску да се угледа на Италију, која је далековидношћу и озбиљним редом успјела, да стоји сјајно финансиски. **Б.**

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Један користан завод. У Земуну је основан књижарско-издавачки завод *„Напредак“*, који је почео врло лијепо и корисно да дјелује на ширењу српске књиге. О томе нам најбоље даје доказ рад овог ваљаног завода. Он је за ово кратко вријеме издао неколико лијепијех књига, у укусној опреми и лијепом издању. Од *стиских класичних писаца* издао је цјелокупна *дјела Ђуре Јакшића*. Дјела Јакшићева, потпуна, штампана су у четири књиге, у елегантном формату, у фином оригиналном повезу, са сликама у тексту, као и с факсимилом пишчевим, нотама и коментаром. Редакција је овог издања проф. Јеремије Живановића. Цјелокупним дјелима је цијена 15 круна. Као друга књига српских класичних писаца биће *приповијетке Лазе К. Лазаревића*. Оне су већ у штампи, изаћи ће у једној књизи повезане, у истом облику као и дјела Ђуре Јакшића, с предговором, сликом и новом студијом о писцу. Тако ће наша публика добити потпуна дјела два наша најбоља писца, чије су књиге већ постале ријеткост. Уз то ће овај завод и у будуће сваке године издавати најмање по једног српског класичног писца. У издању „Напретковом“ упоредо излазе и књиге, које се баве *културним проблемима*. Двије такве књиге већ су изашле. Једна је *Гиге Гершића, „Двије Студије“*, о години 1849. и о Светозару Милетићу; а друга *д-р Милоша Тривунца „О Нијемцима“*. Обје су повезане и стају по 2·50 круне. Трећа, *Ђорђа Грујића, „Друштвено просвјећивање“*, у штампи је. Књиге „Културни проблеми“ излазе стално у краћим размацима и доносиће студије из свих области наука и умјетности. У ствари то је библиотека за интелигенцију. У „Напретковом“ издању још излазе и *„Страни писци“*, од којих је прва књига *приповијетке Ги де Мопасана*, прва свјеска, у пријеводу проф. Гргура Берића, са сликом аутора и студијом о Мопасану од Бранка Лазаревића, у лијепом повезу, у продајној цијени 3·50 круне, а друга ће бити прва свеска *приповиједака Антона Чехова*. Поред тога овај завод је спремио за штампу и *пјесме Милете Јакшића* и *Вељка Петровића* и *новеле Вељка Петровића*. Као што се из овога види, овај ваљани завод пружио нам је до сада цјелокупна дјела нашег прослављеног писца Ђуре Јакшића, двије студије признатог писца Г. Гершића, студију д-р М. Тривунца, који се с успјехом огледао у књижевности како лијепим студијама, тако и пријеводима и стручним радовима, а нарочито школским уџбеницима, и једну књигу приповиједака на налеко познатог француског писца Ги де Мопасана. Уз то се у штампи налазе и друга лијепа и корисна дјела, која ће изаћи у „Напретковом“ издању, који оваквим својим солидним радом корисно дјелује на ширењу српске књиге и много доприноси упознавању нашег свијета са истакнутим страним писцима. Па и поред тога „Напредак“ у комисиону има и друга издања заслужна сваке пажње. Зато на овај завод обраћамо нарочиту пажњу наше читалачке публике и топло га препоручујемо, јер може бити свако увјерен, да му он пружа лијепа, ваљана и пробрана дјела у укусној опреми и солидној изради тако, да ће служити као украс сваке библиотеке.

Јубилеј Муне-Силиа. У прошли четвртак прославила је Француска Комедија четрдесето-годишњицу глумовања свога великог трагичара Муне-Силиа. Пред препуном кућом, Муне-Сили је те вечери играо Ореста у Расиновој трагедији „Андромаци“. Између трећег и четвртог чина Жил Кларти, администратор Француске Комедије, честитао је слављенику јубилеј малим говором. За тим је Силвен предао Шекспировом трагичару Шекспирову бисту од бронзе, поклон колега из Француске Комедије. Муне-Сили је свих четрдесет година глумовања провео у Француској Комедији. Прво је био примљен за филијалу Француске Комедије, Одеон, али је брзо прешао у саму Комедију. У Француској Комедији је играо први пут године 1872., али је у Одеону био још 1868. године. Почетак његове каријере везан је за једну случајност. Године 1868., у Одеону су спремали „Краља Лира“. Шекспир је сад у Француској у моди; али се тада о њему врло мало знало, само по разним прерадама. Нарочито се мало знало о трагедији несрећног краља Лира. Жил Лакроа је међутим био спремио први добар пријевод те трагедије, и Одеон је чинио припреме да пружи и прве добре представе те трагедије. Али је главни редитељ на првој главној проби наишао на сметњу: није имао ко да игра Лировог зета Кента. За ту улогу није потребан глумац првога ранга, али онај, који је игра, мора имати сигурности у кретању, лијепу појаву и мушко држање. Таквог млађег човјека директор међутим није имао. Једнога јутра, док се он мучио, рекне му један глумац, који је често ишао у мало позориште у кварту Белвил: „Ја знам једнога глумца, који би био одличан као Кента. Изгледа лијепо; има гласа; умије да каже, стане, погледа...“ Тај глумац, то је био Муне-Сили, који је играо у малом позоришту на Белвилу. Он је био позван још тога истог дана и сјутра дан примљен за члана Одеона. Представа „Краља Лира“ испала је сјајно. Улогу Лира играо је трагичар Бовалет, улогу Корделије Сара Бернар, која је тада била толентована почетница. Послије неколико мјесеца Муне-Сили је дебитовао у класичним главним улогама.

О Меду Пуцићу. Прошлог мјесеца навршило зе 30 година од како је умро познати српски пјесник Медо Пуцић Дубровчанин. У спомен тога Матица Српска у Дубровнику а као трећу књигу своје „Миле Библиотеке“ издала је управо на дан обљетници, поучну књижицу о Меду Пуцићу, коју је написао Др. Франо Кулишић. Књижица обухвата 74 странице. Уз слику Константина Вучковића, оснивача „Матице Српске“ у Дубровнику налази се и слика Меда Пуцић. У књизи је приказан Медов живот и рад, његове пјесме, а напосе Сонети, Цвијета Карађурђевка и Босанско Даворије, и Пома. Споменут је и Пуцићев рад књижевни као и научни. Цијена јој је само 40 пара.

Драматизација Достојевског „Демона“. Достојевсков познати роман „Демон“ драматизован је, те ће се за вријеме јесенске сезоне давати у московском „Художественом Театру“. Позоришни управитељ Немирович Данченко, један од најодличнијих руских списатеља и драматурга, удесиће „Демона“. У драматским се круговима поговара. да ће драма „Демон“ силно дјеловати. У свему биће 12 слика, које су у уској вази, појаве у у драме су живе, а диалог сјајан.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

На посао!

Некад је у свијету владала груба сила. Ко је био тјелесно јачи, тај је и побјеђивао.

Али се времена мијењају и доцније, кад су људи промијенили у многоме свој начин живота и кад су га у многоме чему усавршавали, није било довољно само бити јак, нити је само тјелесна снага побјеђивала, требало је имати и памети и умјешности. И тада је често умјешност и вјештина савлађивала много јачу снагу. То исто важи и данас. И данас побјеђује и побиједиће онај ко буде јачи и то умно и тјелесно. Јачина се данас не цијени само по тјелесној јачини већ се цијени по умној као и по моралној јачини. Све то скупа: тјелесна, морална и умна јачина или способност назива се једном речју култура или напредак једног народа. Другим ријечима само ће културни народ моћи опстати и моћи ће побиједити.

А култура или напредак народа зависи од његовог васпитања.

Васпитање се пак стиче у кући, школи и у друштву.

Васпитање, које се добија у кући, најглавније је; од својих родитеља и најближе околине добија дијете прве поуке и прву снагу. За живот је његов од врло пресудног значаја какво ће то васпитање бити. Душа је дјечија као мекан восак. Оно што дијете види и чује у првим данима и првим годинама својим, често се не да изгладити цијелог вијека. Народна изрека вели: „Што колијевка зањиха, то мотика закопа“. И доиста ако се у дјетињу душу усаде добре и племените навике, лакше ће му их школа и друштво још више одњеговати и развити. И обратно, ако кућа не да дјетету добро васпитање, тешко ће му га дати школа и живота. У кући, прије него што дијете пође у школу, треба да добије добар темељ и за тјелесно и за душевно здравље.

Школа и живот само допуњују и даље то усавршавају.

Да би био један народ био напредан и културан потребно је да су сви његови чланови напредни и културни. Зато је нама свима задатак да се старамо да сваког појединог члана нашег народа у томе смислу васпитамо.

Као што смо истакли, васпитање врши сем школе још и кућа и друштво.

Друштво или околина омладине то је све оно што испуњава живот и што долази у додир с омладином од куће до школе.

Какво ће васпитање омладина имати у кући, то зависи од његивих родитеља, за школско васпитање се стара школа — односно наши наставници. Нама, који нијесмо ни ђачки родитељи ни наставници, већ чинимо само околину омладине, нама је остављено да је васпитамо у оно вријеме кад се она налази између школе и куће. То вријеме је често за омладину од највеће важности. Врло често то вријеме заузме омладини улица. Ми се за омладину не бојимо толико ни штетног утицаја куће, јер су доста ријетки родитељи који би рђаво васпитавали своју дјецу. Ми се за њу бојимо улице, јер се на улици може видјети, чути и научити све што је најгоре и најнепоштеније. И дом и школа и радионице избацују на улицу све што је најгоре, све што није ни за какав посао.

Као год што омладини остаје извјесно слободно вријеме од школе и бављење у кући, тако и одраслима остаје између њиховог главног посла и занимања извјесно вријеме које они посвјећују друштву. Човјек по својој природи тражи друштво. Људи се удружују мање или веће заједнице ради разних својих потреба или послова. Тако су постала разна друштва, почевши од најобичнијег дружења двојице или више људи ради свакодневног разговора или састанка, па до великих дружења која су по извјесним правилима и уредбама уређена и које броје на стотине и хиљаде чланова. И одрасли као и омладина могу своје слободно вријеме да проведу или корисно или некорисно па чак и врло штетно.

Некорисно ће бити ако проводе у празном разговору и нереду; штетно ако га проводе по каванама и механама или другим неприличним мјестима гдје се поред нерада трују алкохолом и дуваном или другим штетним стварима. Корисно ће га употребити ако га проведу у каквом добром друштву гдје могу ма шта добро, корисно или лијепо чути, видјети, научити и себи или другоме учинити добра.

Међу таква друштва и за одрасле као и за омладину помињемо примјера ради: читаонице, пјевачка, књижевна, соколска, хумана, патриотска, културна, вјерска, хигијенска (здравствена — друштва трјезвености и друштва за чување здравља) и многа друга.

Данас ћемо говорити само о друштвима омладинским и то о једном од највећих омладинских друштава, о Савезу Трјезвене Младежи и о његовом задатку на васпитању омладине.

Савез Трјезвене Младежи ставио је себи у задатак да подиже здравље и дух српске омладине. Да то постиже тиме што поучава омладину о разумном чувању здравља и то је одвика од многих по здравље штетних навика, на првом мјесту употребе свију пића која опијају и пушење дувана. Савез ради на подизању омладинског духа тиме што оснивањем и уређењем подружина — кола учи омладину реду, уредности и стварном раду, учећи их прво дужности према самима себи а за тим и свима дужностима према другима а нарочито према својој отаџбини.

Својом установом савезних четица нарочито постиже ове три ствари: здравље, морал и родољубље.

Здравље ће добити тиме што ће све своје слободно вријеме проводити на чистом ваздуху на излету, вежбању игри, обуци.

Морал ће ојачати тиме што ће се у четама научити онаквом истом реду какав влада у војсци, с том разликом што он у чети својевољно прима на се све обавезе и што врши све заповијести и наредбе с радошћу и убјеђењем да ради на своме усавршавању и своме напретку.

Родољубљу ће се у четама научити на тај начин што ће стално бити разговора о оним људима који су својим радом и својим животима припомогли да се наш народ и држава ослободи, одржи и унаприједи. Имајући те примјере за углед, четник ће се трудити и сам да их достигне и у згодном часу уради исто оно што су и они урадили.

Српски је народ данас слаб, јер се његов већи дио налази под туђином; слаб, је јер је онај дио који је слободан још малобројан према његовим непријатељима; слаб је, јер и онај слободан дио српскога народа није још тако јак здрављем и културом као што су његови непријатељи. Један народ, који је и бројно слаб и културом слаб може постати неуморним радом свију његових синова и јачи и напреднији, јер је пече да један народ буде културно јачи него да само буде бројно већи. Ако дакле сви прионемо на посао и сваки будемо од своје стране и по својим силама радили, можемо све ово постићи и своме народу обезбједити достојно мјесто у великој заједници народа, у којој ће бити мјеста само за оне који буду јаки и напредни. За то на посао!

Др. М. Ђ. П.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Како се сузбија пероноспора на виновој лози

Гливица (печурка), која проузрокује већ довољно познату болијест пламењачу на виновој лози, живи, развија се и грана не споља по површиии биљних органа, које напада, него унутра, у самоме биљном ткиву. Она бијела као брашно материја, која се виђа на доњој страни листа или на младим гроздићима, то је само плод од те гљивице, то су сјеменчице, које вјетар разноси и помоћу које се шири та болијест. Да би се према томе пламењача могла избјећи, не треба допустити тој гљивици, која се зове пероноспора да допре у биљно ткиво и да се угњиједи, јер се послије тога не може никаквим лијеком и никаквим лијечење уништити. Важно је напоменути да од прве најезде пероноспоре долазе и све друге доцније и да су још млади органи лозе, лишће, ластари и гроздићи, који су сочни и нежни, веома повољна средина за развиће пероноспоре и за њено даље ширење. Спријечити појаву болести још у самом почетку вегетације, онда кад су ластари још млади и нежни, онда кад су се гроздићи тек појавили, значи скоро колико и сачувати виноград од пламењаче.

Прва појава пероноспоре пада у оно вријеме, кад су услови за развиће болијести повољни, кад је спољна температура изнад 15° и кад у ваздуху има доста влаге. Не може се баш тачно одредити у који мјесец и који дан пада та прва најезда пероноспоре, јер то зависи од тога да ли је прољеће хладније или топлије, сушније или кишније итд. Неки су виноградари примијетили да треба извршити прво прскање онда чим се примијете и прве печурке у шуми. И ако је то опажање доста тачно, јер појава првих печурака показује да у атмосфери има довољно влаге и топлоте за развиће печурака у опште, па и пероноспоре на лишћу винове лозе, — ипак не треба, ослањајући се на тај знак, пропустити да се пероноспора укоријени прије него што се изврши прво прскање. Примијећено је да се пероноспора јавља и на ластарима, који нијесу били дужи од 10—15 см. Отуда се и препоручује нарочито тамо гдје су погодбе за ширење пероноспоре веома повољне као у Јужној Француској, да се прска лоза „без обзира на застој у порасту, не чекајући чак ни да се сви пупољци развеју.“ С обзиром пак на ту околност што су у 1910. год. сви виногради који су рано били опрскани, били сачувани од пламењаче, прво прскање треба извршити онда кад ластари буду били 8—10 см. дугачки како то савјетује чувени француски професор виноградарства г. Вијала. Неоспорно је да ће често пута то бити доста рано, нарочито онда, кад је прољеће хладније и кад нема услова за развиће пероноспоре, али ипак не треба се на то обзирати да не бисмо били изненађени. Мали расход који будемо учинили и за то прво а и за доцније прскање у одбрану противу пламењаче, то ће бити као једно осигурање, које плаћамо да нам не би виноград пропао.

Пероноспора не обузима само једапут виноград; она се јавља у виду најезди неколико пута преко љета. Вријеме, које протече између двију узастопних најезди, није увијек исто; оно је час дуже час краће, што зависи од атмосферских погодаба а у средњу руку може се узети 10—15 дана. Г. Капи, професор у Садијаку у Француској забиљежио је у 1910. години, која је, као што се зна, била необично повољна за пероноспору, 11 најезди у року од 20. маја, када се прва најезда појавила до 23. августа, када се посљедња најезда појавила.

Када су погодбе за ширење пероноспоре необично повољне као што је то било 1910. године, најбоље је пред сваком новом навалом прскати виноград да би се болијест угушила, у толико прије што се у размаку од једног до другог прскања и ново лишће развије, које није ничим заштићено. Најзгодније пак вријеме кад се чорба има растурити јесте оно кад се лоза налази у повољним погодбама да прими болијест. Лоза се налази у повољним погодбама онда кад снижавање барометарског притиска стоји у вези са снижавањем спољне температуре а то је онда, кад су дани мрачни, кишни и хладни. Тада лишће не врши задаћу справљања биљне хране у овој мјери као кад се бароматар пење и температура повећава, те је примијећено смањивање скробних зрнаца у биљним ткивима. Ова опет појава показује да биљка тада није нормална, да пати, да је код ње наступило као неко болесно стање, а за већ болестан организам и свака друга болијест, као што се зна, најлакше пријење.

Пошто се то вријеме, када се лоза налази у повољним погодбама да прими болијест, не траје дуго, то треба извршити прскање кад се већ отпочне тај посао, по цијелом винограду што прије и што брже. Сјеменчице од пероноспоре кад се метну у капљицу воде послије 3 сата према огледима Милер Тургау-а већ продиру у лист, а послије 36 часова, пошто се клица укоријенила има већ начетих ћелија у листу. По г. Равазу, кад се сјеменце метну на горњу страну листа, послије пет дана већ се појављују печати од пероноспоре. Ваља према томе напустити сваки други посао па прионути на прскање и извршити га што марљивије.

Међутим, ако је вријеме тако да услови за пероноспору нијесу најповољнији онда са три ваљано извршена прскања може се потпуно сачувати виноград. Али успјех прскања зависиће нарочито од тога кад и како ће се та прскања принијети. Прво прскање треба извршити кад су ластари дугачки 8—10 см. Друго прскање треба извршити пред само цвјетање. Треће прскање треба извршити кад су зрна на грожђу достигла једну трећину од своје нормалне крупноће. Да би пак и грожђе било заштићено у довољној мјери добро је, па било да пријети било да не пријети велика опасност од пероноспоре да се виноград запраши прашком, у коме има поред каквог другог састојка истрошеног плавог камена (нпр. прашак од талка и плавог камена). То запрашивање, које служи као допуна прскању треба извршити први пут између другог и трећег прскања послије извршеног оплођавања; а друго на двије или три недјеље по трећем прскању. Нарочито се треба постарати да се та запрашивања изврше по роси или послије ситне кише, дакле онда кад је овлажен лист, јер иначе прашак не пријења.

Настаје још једно питање колику количину плавог камена треба употријебити за различна прскања, другим ријечима каква јачине треба да је бордовска чорба.

Највећи број француских писаца, препоручује чорбу од 2% тј. таку у којој има 2 кгр. камена, не чинећи разлике у концентрацији чорбе код првог и код посљедњег прскања. Ако су погодбе за развијање пероноспоре необично повољне као што је то било 1910. год., онда је доиста најсигурније употребити тако јаку чорбу. Добре стране су јаких чорба те што се боље држе за лист, те дуже времена трају, што може бити од врло велике користи онда кад кише учестају, па је тешко вршити прскања.

Међутим сјеменчице од пероноспоре не могу клијати — по истраживањима гос. Раваза — ако у раствору има један милионити дио плавог камена. Довољно је дакле да има на листу само трагова од плавог камена, па да се спријечи клијање сјеменчица, а тим и продирања болести у лист. Кад се уз то још дода да бордовска чорба траје по Шијару, директору Виноградарске Станице у Лозани, у годинама које су повољне за пероноспору до 25 дана, онда је свакако излишно употребљавати увијек онако сконцентрисане чорбе какве се примјењују у Француској. Пошто се прва најезда јавља онда кад је лист најнежнији и најсочнији, када је, дакле, најподеснији за нагло развиће и ширење пероноспоре и пошто од прве најезде потичу и све остале, веома је важно што боље заштити младе ластариће још у самом почетку њиховог развијања. Отуда треба за прво прскање употребити што јачи раствор, 2 килограма плавог камена на 100 литара воде. Многи се боје да са таквом чорбом прскају лозу у прво вријеме, да не би њоме опрљили младо и још недовољно развијено лишће. Међутим тога се не треба плашити, јер бордовска чорба са 2 па и више процента неће шкодити ништа лишћу, ако је само неутралисана. Употребом јаче бордовске чорбе за прво прскање постићи ће се да се лишће боље заштити, јер се, као што смо напријед навели, јаче чорбе теже спирају са лишћа. Знајући пак да најезде од пероноспоре наилазе у кратким размацима времена — послије 10—15 дана а по каткад и прије — и да су се у међувремену између првог и другог прскања због честих киша може пропустити да изврши друго прскање на вријеме, са слабијим раствором за прво прскање можемо бити изненађени појавом пероноспоре. Кад се пак појави пероноспора на листу, тешко је борити се противу ње као што смо у почетку видјели. За остала прскања, ако су погодбе за ширење пероноспоре врло повољне треба и даље употребљавати по 2 кгр. плавог камен, а ако су изгледи на пероноспору слаби, чорба са 1% плавог камена биће повољна.

О берби меда у 1911. год.

Орган пољопривредногa друштва из Беча јавља да је берба меда у 1911. години била једна од најбољих за посљдњих 10 година, нарочито ово важи у предјелима с четинарима гдје су пчеле за вријеме мјесеца јуна, јула и августа скупиле велику количину медног софта. Има кошница које су дале по 50—60 кгр. меда. Томе додајте да је мед ове године бољи, него што смо га раније имали; он се одликује особито финим укусом.

Мала цијена (2 круне до 2·40 кгр.) за коју се даје вриједи за наше вријеме као веома јевтино хранљиво средство. За жаљење је да се сви данас грабе за шећер а мед остављају да важи само као посластица, већ једно право и чак као изврсно хранљиво средство. Комад хљеба премазн бутером и медом, узет у вече, осигурава здраво спавање, а и јача тијело више, но скупе деликатесе.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Одликовани. Њег. Величанство Краљ Господар благоизволио је одликовати: Ђуришу Богданова Чупића и Јована Ђиканова Кековића, оба из Загарча, Даниловим орденом V. степена и Крста Беговића с Цетиња златном медаљом.

Завршио рад. Главни Одбор за прикупљање помоћи имигрантима из Ст. Србије и Скендерије завршио је свој рад и ликвидирао.

Црвени Крст. Алекса Мартиновић из Цариграда послао је за Црногорски Црвени Крст франака 66.25 сантима; — Андрија Ивановић Дроси из Москве, послао је 12 рубаља за Црн. Црвени Крст.

Киша. Јуче послије подне почела је на Цетињу да пада јака и обилна киша, која је, с малим прекидима, и преко ноћи трајала. Данас се нешто изведрило и ограну сунце.

Ова киша, која се излила у пријестоници, захватила је и многе крајеве наше земље тако, да је падала по цијелој земљи како гдје, негдје плахо и много као у пријестоници, а негдје слабије, али је главно да је било свуда.

Како одавно није било кише, то су усјеви од суше и спарине били у опасности да пропадну и ова киша им је добро дошла. Она је освјежила и оживила усјеве, земљу натопила и од велике користи је била за усјеве у нашој земљи.

ТЕЛЕГРАМИ

Цариград, 2. јула. — Два италијанска шпијуна ухапшена су на југу Сирије. — Командант жандармеријског одреда у Куманову дезертираоје. — По вијестима новина пет италијанских торпиљера крећу се око Киоса. — Валија косовски приспио је у Приштину и тражи да му се пошље помоћ. Трупе, које су пошле из Скадра у Елбасан, успјеле су да растјерају бунтовнике, који су се били груписали код Тиране. Фадил паша послије нових бојева с усташима успио је такође да их растури.

Рим, 2. јула. — Ђенерал Гарони телеграфира из Дерне да је јуче прије зоре са свима трупама напао противничку позицију Сиди Али, коју је врло лако заузео. Бој је трајао 6 сати и непријатељ се повукао са огромним губитцима. Италијанци се утврђују на отетим положајима.

Цариград, 3. јула. — Говори се, да ће у брзо изаћи ирада, којом ће бивши министар марине ђенерал Махмуд паша бити наименован за министра војног.

Беч, 4. јула. — Црногорска Књагиња Милица приспјела је овдје.

Цариград, 4. јула. — Велики везир држао је у парламенту дужи говор о унутрашњој и спољној политици. Министар иностраних дјела читао је експозе о спољној политици, у коме је нагласио да ће Турска прудужити и даље рат, а узеће у расматрање само оне предлоге о миру, који би се могли усвојити; сви Отомани треба да се покажу пред иностранством као једна чврста стијена. Министар напомиње пријатељске односе са Француском и Инглеском, које Турској дају најљепше наде. Наводећи деликатни положај савезница Италије, Њемачке и Аустро-Угарске, министар налази да Турска треба да им захвали на њиховом држању спрам ње. Што се тиче неких гласова о тобожњим тешким питањима, која су избила између Турске и Русије и у мало их не довела до рата, то их министар најодлучније побија. Односи са државама балканским остали су исти. Што се тиче наименовања министа војног још ништа није одлучено.

Биоград, 4. јула. — Краљевским указом позвани су сви резервисти на двадесетодневну вјежбу.

Цариград, 5. јула. — Влада ће дати општу амнестије свима онима, који су протјерани административно и дозволиће им повратак. — Ухапшен је Италијанац, који је отровао извор у Регдали; по његовом признању два друга Италијанца имају да баце отров у изворима предјела Болума. — Говори се, да министар марине Шуршид паша намјерава дати оставку. — По приспјелим вијестима из Битоља, Тахир бег, шеф усташа, упутио једног свог друга, Хамзу ефендију, код Џавид паше односно споразума за повратај. Изгледа да се дошло до споразума, јер мало затим је поручник Исмаил ефендија отпутовао аутомобилом да саопшти Тахир бегу одлуку Џавид пашину. — Како изгледа, валија косовски није успио да поврати ред у Приштини и Гиланима.

Цариград, 4. јула. — На инсистирање двају посланика Арбанаса министарски савјет одлучио је да пошље у мисију код Арбанаса Махмуд Муктара и бив. валију солунског Даниша да расмотре захтјеве Арбанаса.

Цариград, 5. јула. — Кабинет је дао оставку усљед тешкоће, које су се појавиле у потоњем моменту због примања портфеља министра војног од стране Махмуд Муктара, чији су услови, особито односно Арбаније, били неусвојими. Султан је усвојио оставку с тим, да кабинет управља пословима док се нови не образују. Султан је телеграфирао амбасадору у Лондон Тефику саопштавајући му да га је наименовао за Великог Везира и позивајући га да дође у Цариград. Држи се, да је главни узрок оставке кабинета било држање виших официра првог армијског корпуса, који су намјевавали да дођу на Порту и ту да затраже оставку кабинета. Тврди се, да се комитет сада једино ослања на питомце војне школе.

Цариград, 5. јули. — „Иктихам" јавља да је Тафик паша одбио велико везирство.

Цариград, 6. јули. — До сада нема никаквог званичног саопштења о пријему или непријему Тефик пашином.

Лондон, 6. јула. — Рајтер јавља из Токиа да су вијести о закључењу савеза између Русије и Јапана потпуно нетачне. Између Русије и Јапана измијењане су само ноте односно обиљежја интересних сфера у Манџурији и тиме се постигао споразум односно кинеског питања и одржања мира на крајњем истоку.

Званични огласи

СТЈЕЧАЈ

Краљевском Министарству Просвјете и Црквенијех Послова потребно је за наредну школску годину девет наставника и то:

I. за Државну Велику Гимназију на Цетињу:

1) *два* наставника за *математику* као главним предметом и физиком као споредним;

2) *један* наставник за *српски језик с књижевношћу* као главним предметом и класичном филологијом као споредним;

3) *један* наставник за *њемачки језик с књижевношћу* као главним предметом и класичном филологијом као споредним; и

4) *један* наставник за *класичну филологију* као главним предметом и славистиком као споредним.

II. за Државну Нижу Гимназију у Подгорици:

1) *два* наставника за *српски језик* уз класичне језике; и

2) *један* наставник за *природне науке.*

III. за Богословско-учитељску Школу на Цетињу:

1) *један* наставник за *педагошке предмете.*

Пријаве кандидатске примаће се до 15. августа т. г., када ће се извршити избор између свијех пријављених.

Кандидати треба да су редовно свршили философски факултет, и да о томе поднесу школске квалификације, уз то и увјерење о свом владању.

Првијенство имаће они, који имају државне испите, и који су до сад служили као наставници у средњим школама.

Кандидати ће у пријави назначити, под којим се условима примају, да буду наставници у Црној Гори.

П.Бр. 2542. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова. 3. јула 1912. г. Цетиње. 1,5

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење овим износи на продаіу један поштански аутомобил.

Пошто се исти сада налази при подгоричкој пошт.-телегр. станици, те да би га могао видјети ко би га желио купити, то ће иста станица за његову продаіу држати јавну лицитацију у својој канцеларији на дан 29. јула ов. год. од 9—12 сати прије подне.

К Бр. 9330. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, 5. јула, 1912. г. Цетиње. 1,4

ОБЈАВА

Господин Заступник Министра Просвјете и Црквенијех Послова својим ријешењем од 23. јуна ове године П.Бр. 2374. одлучио је:

да се укине за идућу школску 1912./13. годину први разред Државне Ниже Гимназије у Подгорици, пошто држава намјерава у истом мјесту отворити трговачко-занатлијску школу.

П.Бр. 2374. Из канцеларије Краљ. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 25. јуна 1912. г. Цетиње. 1,3

СУДСКА ОБЗНАНА

Краљ. Велики Суд, с обзиром на прописе §§ 58., 59., 65. и 228 Кривичног Закона, својом пресудом од 4. маја 1912. год., број 182—V—1910—102. Осудио је, одбјеглог Ђорђија Д. Никопола, грчког поданика, за стицај дјела једне опасне и једне просте крађе и покушаја опасне крађе, с двије године робије, с тим, да се по одржаној казни има на двије године прећерати из државе, што се овим у смислу прописа § 298. Закона о судском поступку у кривичним дјелима, обзнањује.

Број 518—V—1910—13.

У Ст. Бару, 28. јуна 1912. год.

— Краљ. Обласни Суд —

за предсједника — судија,
Мил. М. Радевић.

за секретара — писар,
Рад. Ј. Рецић. 1,1

ПОЗИВ

Кр. Обласни суд у Никшићу, својим ријешењем од данас, број и ознака доњи, ставио је под суд одбјеглог Нећељка Вујичића, због дјела из §§ 111. и 112. Кривичног Законика — те сходно § 293. зак. о кривич. суд. поступку са овим исти се извјештава и позива, да у року три мјесеца, од данас, предстане овом суду, ради одржања јавног претреса, с напоменом, да ће суд, сходно § 294. зак. о кривич. суд. поступку и у његовом одсуству донијети своју пресуду по његовој кривици, за коју постоје докази из § 219. тач. V. о кривич. судском поступку.

Број 429.—V—1910.—91.

Никшић, 26./6. 1912. г.

— Кр. Обласни суд —
предсједник,
С. Драговић.

1,1

ОБЈАВА

Управа Дома Умоболних на Даниловом граду, држаће у недјељу 15 јула т. г. јавну лицитацију за поправку и бијељење завода — од 8 до 12 сати прије и од 3 до 5 сати послије подне, када ће се рад уступити понудиоцу најниже цијене — разумије се, ако би цијене биле повољне.

Ближа обавјештења и услови могу се видјети свакога дана у канцеларији потписате Управе.

Број 132. Из Канцеларије Управе Дома за умоболне, 3 јула 1912 год., Даниловград. 1,1

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у нећељу 15. јула ов. године јавну лицитацију за неке преправке у Истражном затвору на Цетиње а то:

1.) Нови кров над ћелијама од штица и етернита од око 250 квадратних метара површине са конверсама и гурлама

2.) Један танки зид од армираног цимента испод крова од око 90 квадратних метара површине са 12 ц. м. дебљине и $2^1/_2$ метра висине.

3.) Удесити под кровом за стражарски стан на десно крило здања, као и мале друге поправке.

Рок довршетка рада оставља се 15. септ. ове године.

Подузимач је дужан поднијети гаранцију од тридесет на сто од вриједности погођеног рада и то у готовом новцу или непокретним добрима. Непокретна добра имају се таксирати у надлежном капетанском или општинском Суду о трошку подузимачком Плаћање такса као год и таксе прописане чл. 147. закона о таксама пада на терет подузимача.

Одјељење задржаје себи право да рад никоме не уступи ако не би понуђене цијене биле повољне.

Остали ближи услови могу се сазнати сваког дана за вријеме канцеларијских часова у канцеларији Одјељења за Грађевине и Саобраћај или Управи Истражног Затвора, као и на дан лицитације на лице мјеста.

Број. 2212. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 28. јуна 1912. год. Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у петак 20. јула ов. год. јавну лицитацију у царинарници на Д.-Граду за преправку моста на Сушицу (у Бјелопавлићима) а то:

1.) На једно окно, које је од 7 метара распона и 4·30 ширине, ставити гвоздени мост су пет шина, које ће моћи издржати тежину од најмање 120 квинтала.

2.) Како ово окно, тако и друго, које је од 16 метара распона (на које већ постоји гвоздени мост) треба поподити са гредама лучевијема, којих ће требати око 130 комада од по 4·30 метра дужине а 18/15 ц.м. дебљине.

3.) Завидати утврдити и питурати гвожђарију са двије руке са минијумом а једну руку са пепељастом бојом на уље. Паранет ставити на цијелом мосту од гвожђа. Све да буде израђено по занату.

Рок довршетка рада оставља се 20. окт. ове године.

Подузимач је дужан поднијети гаранцију од тридесет на сто од вриједности погођеног рада и то у готовом новцу или непокретним добрима. Непокретна добра имају се таксирати у надлежном Капетанском или Општинском Суду о трошку подузимача. Плаћање такса као год и таксе прописане чл. 147. закона о таксама пада на терет подузимача.

Одјељење задржаје себи право да рад никоме не уступи ако не би понуђене цијене биле повољне.

Остали ближи услови могу се сазнати сваког дана за вријеме канцеларијских часова у канцеларији Одјељења за Грађевине и Саобраћај, као и на дан лицитације на лицу мјеста.

Број 2211. Из Канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај. 28. јуна 1912. г. Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

У недјељу 15. јула ове године, Министарство војно путем јавне лицитације продаваће војничку стару одјећу, обућу и друге војничке ствари изашле из употребе.

Лицитација ће се означеногa дана одржати у просторијама административног слагалишта у Војном Стану на Цетињу, од 8 до 10 сати прије подне и ствари уступити понудиоцу највише цијене, ако ова за министарство буде повољна — *само за готов новац.*

Право на лицитирање имаће само они, који буду у напријед положили у готову суму од перп. 2000 (двије хиљаде).

Квоћа и количина ствари које се продају, могу се видјети у административном слагалишту Кр. Министарства војног свакога раднога дана, од 10 до 11 сати прије подне, почињући од 10. јула па до дана лицитације.

Број Р. 3724. О. 1132. Из канцеларије Административног Одсјека Кр. Министарства Војног. 1,2

ОБЈАВА

Консисторија Цетињска дана 15. јула ове године одржаће јавну лицитацију у манастиру Косијереву за подизање једног здања у истом манастиру.

Продаја овог рада извршиће се цјелокупно или дјелимично т. ј., сваки лицитант може понудити своје цијене или за врата и прозоре засебно, а за зидање и остало засебно.

Ово здање имаће с лица 24 метра дужине, а 7 метара ширине. Здање ће бити на два боја, зидови у клаку, мулегини од штрика са клаком, тавани са гредама од 5 и 7 унача и штицама од $1^1/_4$ уче, прозори са једним телерима и шкурама од јеловине, кров од тигала или етернита.

Осим овог здања има се поправити још једно постојеће здање т. ј., поновити мулегине, поподити и т. д., као и поправити здање, гдје се данас налазе ћелије. Подробнији услови могу се сазнати у манастиру Косијереву на дан лицитације.

Рок свршетка рада одређује се 1. августа 1913. год.

Подузимач је дужан поднијети кауцију 30% од вриједности погођеног рада у непокретним добрима, која се имају таксирати у надлежном Капетанском или Општинском Суду, а плаћање такса, као год и оне прописане таксе према чл. 147. „Закона о таксама", пада на терет подузимача. Кауција у готовом новцу одређује се 15%. Ниуком случају неће се узимати у обзир никаква понуда, ако лицитант не донесе увјерење од Капетанског или Општинског Суда односно довољне кауције.

Консисторија задржаје себи право, да рад не уступи никоме, ако понуђене цијене не би повољне биле.

Број 1207. Из канцеларије Консисторије Цетињске. 27. јуна 1912. г. Цетиње. 1,2

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

Цијене производа у главнијем мјестима за мјесец март 1912. године

ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ — У ПЕРПЕРИМА

Број	ВАРОШ	Вуне: опране	Вуне: неопр.	Масти: скоруна	Масти: масла	Масти: лоја	Масти: сала	сира	Меса сува: пршуте	Меса сува: слаишне	Меса сува: кастрадине	меда	воска	Риба сува: пастрма	Риба сува: скакавица	Риба сува: јегуља	Риба сува: укљева	Риба свјежа разна	Месо свјеже: говеђе	Месо свјеже: телеће	Месо свјеже: јагњеће	Месо свјеже: јареће	Месо свјеже: овчије	Месо свјеже: којње	Месо свјеже: свињско
1	Цетиње	1,80	1,50	2,--	3,--	1,--	1,92	1,80	1,52	1,60	--,--	1,21	3,--	2,53	1,40	--,--	0,40	1,--	0,81	2,--	1,42	--,--	1,20	--,--	1,55
2	Подгорица	1,60	1,25	--,--	2,50	--,--	1,60	1,30	1,60	1,40	1,20	0,90	2,40	1,70	--,--	1,10	0,40	0.65	0.76	0,76	1,--	--,--	0,80	0,72	1,30
3	Никшић	--,--	--,--	1,60	--,--	1,20	1,80	--,--	1,80	1,90	1,20	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,40	--,--	0,96	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
4	Бар	--,--	1,15	--,--	3,70	1,40	--,--	1,60	--,--	--,--	--,--	--,--	3,60	--,--	--,--	--,--	0,75	0,80	0,80	1,10	1,10	--,--	--,--	--,--	--,--
5	Колашин	--,--	--,--	2,--	3,--	--,--	--,--	1.50	--,--	2,40	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,60	0,72	--,--	--,--	--,--	0,89	0,66	--,--
6	Ријека	--,--	--,--	--,--	2,40	--,--	2,--	1,32	1,44	1,60	1,13	--,--	--,--	2,--	--,--	1,60	--,--	0,40	0,90	--,--	1,--	0,90	--,--	--,--	--,--
7	Данилов-град	2,--	1,25	--,--	--,--	--,--	--,--	1,--	1,50	3,--	1,50	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,40	0,70	--,--	--,--	1,--	--,--	1,--	--,--	--,--
8	Улцињ	--,--	--,--	--,--	2,84	1,30	--,--	1,40	1,80	1,80	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0.60	0,65	0,90	0,90	1,25	--,--	0,96	--,--	--,--
9	Андријевица	3,--	2,--	1,80	--,--	--,--	--,--	1,20	--,--	--,--	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,--	1,--	0,80	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
10	Вир-Пазар	1,70	--,--	3,--	--,--	--,--	1,80	2,--	1,70	1,60	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,55	0,50	0,80	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--

ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ / НА ЈЕДНОМ ЛИТРУ — У ПЕРПЕРИМА

Број	ВАРОШ	кава	шећер	ориз	зејтин	петролеум	лојане свијеће	сапун за праље	грожђе	шљиве	јабуке	крушке	ораси	коштањи	смокве	маслине	лук црни	лук бијели	купус	луч	вино (литар)	ракија (литар)	пиво-бира (литар)	шпирит (литар)	ламбек (литар)	оцат (сирће) (литар)	млијеко (литар)
1	Цетиње	2,10	0,68	0,30	1,20	0,28	1,40	1,--	1,90	1,50	0,92	0,95	0,72	0,40	0,95	0,40	0,52	1,--	0,17	--,--	1,--	2,50	0,60	2,80	1,40	0,20	0,50
2	Подгорица	2,40	0,70	0,41	1,20	0,32	1,40	0,90	--,--	--,--	0,60	--,--	0,54	--,--	0,60	--,--	0,22	0,50	0.25	--,--	0,90	3,30	0,53	2.60	1,60	0,65	0,34
3	Никшић	2,20	0,70	0,48	1,20	0,40	1,80	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,50	--,--	0,70	--,--	0,40	0,80	--,--	0,06	1,20	1,60	0,48	2,20	1,--	0,50	0,30
4	Бар	2,--	0,64	0,44	1,20	0,32	1,80	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	0,60	0,22	--,--	0,56	0,22	0,26	0,40	--,--	0,96	1,40	--,--	--,--	--,--	0,60	0,48
5	Колашин	2,40	0,80	0,80	1,60	0,80	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	1,20	1,80	0,48	--,--	--,--	--,--	0,40
6	Ријека	2,--	0,70	0,56	1,20	0,32	0,90	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,70	0,30	--,--	--,--	1,--	3,20	0,64	--,--	--,--	--,--	0,40
7	Данилов-град	2.40	0,80	0,74	1,20	0,40	4,--	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	1,--	2,--	0,40	--,--	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	2,40	0,66	0,44	1,--	0,36	2,80	0,90	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,24	0,67	0,18	--,--	0,90	2,60	1,20	--,--	--,--	0,40	0,23
9	Андријевица	2,40	0,84	0,64	1,60	0,48	2,--	1,--	--,--	--,--	0,40	--,--	0,60	0,40	--,--	--,--	0,40	--,--	--,--	--,--	1,60	1,20	1,--	--,--	--,--	0,96	0,36
10	Вир-Пазар	2,40	0,80	0,46	1,20	0,40	2,40	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,30	0,80	--,--	--,--	1,20	2,--	0,64	--,--	--,--	--,--	--,--

ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА НА 100 КИЛОГРАМА — У ПЕРПЕРИМА

Број	ВАРОШ	Усјеви: кукуруза	Усјеви: пшенице	Усјеви: ражи	Усјеви: јечма	Усјеви: овса	Усјеви: проса	Усјеви: хелде	Усјеви: пасуља	Усјеви: леће	Усјеви: грашк.	кртоле	Брашно: кукурузно	Брашно: пшенично	руј	Пића: сијен	Пића: виш	Пића: слама	ћумур	Клак: гашени	Клак: негашени
1	Цетиње	26,--	30,--	--,--	22,--	--,--	--,--	--,--	40,--	40,--	40,--	12,--	27,--	34,--	--,--	10,--	10,--	10,--	9,50	--,--	--,--
2	Подгорица	23,--	--,--	--,--	--,--	22,--	--,--	--,--	34,--	--,--	--,--	14,--	25,--	--,--	--,--	6,50	--,--	--,--	6.50	--,--	4,50
3	Никшић	26,--	28,--	--,--	22,--	24,--	--,--	--,--	40,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	4,50	--,--	--,--	4,--	--,--	--,--
4	Бар	24,--	34,--	--,--	--,--	20,--	--,--	--,--	45,50	--,--	--,--	16,--	--,--	30,--	--,--	--,--	--,--	--,--	8,50	--,--	--,--
5	Колашин	19,--	22,--	--,--	--,--	15,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	7,--	20,--	--,--	--,--	6,--	--,--	--,--	6,--	--,--	--,--
6	Ријека	21,--	28,--	--,--	--,--	24,--	--,--	--,--	32,--	--,--	--,--	12,--	--,--	28,--	--,--	12,--	--,--	--,--	--,--	--,--	6,--
7	Данилов-град	24,--	40,--	--,--	28,--	--,--	--,--	--,--	44,--	--,--	--,--	15,--	25,--	40,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	21,80	--,--	--,--	22,--	22,--	--,--	--,--	44,--	--,--	--,--	23,33	25,60	--,--	--,--	8,20	--,--	--,--	6,40	--,--	--,--
9	Андријевица	20,--	26,--	--,--	--,--	12,--	--,--	--,--	24,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	6,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
10	Вир-Пазар	21,50	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	48,--	--,--	--,--	16,--	--,--	30,--	--,--	--,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--

ПРОДАЈНА ЦИЈЕНА НА ЈЕДАН КОМАД — У ПЕРПЕРИМА

Број	ВАРОШ	Говеда: волови	Говеда: краве	Говеда: телад	Коњи: коњи	Коњи: кобиле	Коњи: ждребад	Коњи: мазге	Коњи: магарци	прасад	Брави: овце	Брави: козе	Брави: јагњад	Брави: јарад	Пернад: кокоши	Пернад: патке	Пернад: гуске	Пернад: ћурке	Коже: говеђе	Коже: овчије	Коже: козје	Коже: јагњеће	Коже: јареће	Коже: медвеђе	Коже: вучије	Коже: кунеће	Коже: лисичје	Коже: зечије	Коже: срнеће	Коже: дивокозје	Коже: јазавчеве
1	Цетиње	82,--	116,--	21,--	200,--	--,--	--,--	--,--	--,--	22,--	17,--	--,--	4,50	--,--	1.50	2,25	--,--	--,--	24,--	2,--	2,--	1,--	--,--	--,--	--,--	30,--	13,--	0,20	--,--	--,--	--,--
2	Подгорица	150,--	130,--	20,--	180,--	--,--	--,--	--,--	--,--	19,--	18,--	14,--	4,50	3,--	1,80	--,--	--,--	--,--	10,20	2,40	2,--	0,95	--,--	--,--	--,--	30,--	12,--	0,50	--,--	--,--	--,--
3	Никшић	200,--	100,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	50,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,60	--,--	--,--	--,--	18,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
4	Бар	143,--	--,--	34,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	15,--	18,--	--,--	4,40	--,--	1,37	--,--	--,--	--,--	18,50	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,70	--,--	--,--	--,--
5	Колашин	120,--	80,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	30,--	16,--	14,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	20,--	3,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
6	Ријека	120,--	100,--	36,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	12,--	--,--	--,--	4,--	3,80	1,40	--,--	--,--	--,--	11,--	--,--	--,--	0,90	1,--	--,--	--,--	20,--	9,--	0,50	--,--	--,--	--,--
7	Данилов-град	113,--	77,--	--,--	200,--	--,--	--,--	--,--	--,--	14,--	13,--	25,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	15,--	1,60	1,45	0,64	--,--	--,--	--,--	24,--	11,60	0,30	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	--,--	--,--	24,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	13,66	10,--	--,--	--,--	--,--	1,28	2,--	--,--	--,--	18,--	1,26	--,--	1,02	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
9	Андријевица	100,--	75,--	30,--	130,--	--,--	--,--	--,--	--,--	9,--	15,--	12,--	--,--	--,--	1,30	--,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	12,--	0,40	--,--	--,--	5,--
10	Вир-Пазар	120,--	110,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	25,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,60	--,--	--,--	--,--	15,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	28,--	10,--	--,--	--,--	--,--	--,--

Број 4297. Из Канцеларије Статистичког Одсјека Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела, Цетиње, 16. јула, 1912. год.

Службени огласи

ИСПРАВКА

У додатку 28. броја „Гласа Црногорца“, у објави Управе Општине Подгоричке, за подизање основне школе, — у осмом реду стоји: да ће се столарски рад лицитирати 7. јула од 1—6 сати послије подне, а треба: 7. јула *од 3 до 6 сати послије подне* и у потпису исте објаве стоји: за предсједника Општине Нешо Стијовић а треба; *за предсједника Општине Нешо Станић*, што се овим исправља.

Администрација „Гласа Црногорца“.

ОГЛАС

На основу наредбе Кр Обл. Суда у Никшићу, од 18. априла т. г. Број 1838—IV—1912—629., у смислу чл 80., 81, 82. Правила Штедионичког, износи се доље описата непокретност Николе Пејова, која је процијењена перпера 2000. Продаја ће се извршити у канц подписатог суда 17. августа ов. год. за вријеме канцеларијских ура. На одређеном року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право; дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду прије означеног рока.

Опис непокретности:

1) 10 коса ливаде у једном комаду, под мост Кусидски, у своје границе: од истока Моштинска главица, од запада ријека Кусидска од сјевера ливада Драгише Бојанића и Лабуда Марковића од југа исто Драгише Бојанића.

Број 642. 1912—48.

Кочани, 1 јула 1912.

Кр. Капетански Суд,
за капетана,
кмет Милош Вукотић.

Р. 140, бр. 615, 1,1

ОГЛАС

У смислу члана 20. Правила Црногорске Банке, а сходно чл. 259. Закона судског грађанског поступка.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Ђока Б. Жарића из Спужа; које су процијењене перп. 697 Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: 9 и 25. јула и 10 августа 1912 године, у канцеларијским урама На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће ниже, али не испод 2/3 процјене, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се овом суду пријаве прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

Бошча простора од рала 3/4 1/8 у једном комаду зв. мј Копито снадбивено многобројном насталом лозом шљивама, има мурава, смокава, шипкова и топола, постоје позида, има једна зидина; граничи: од истока путљага запада Вукота Симонов, сјевера пут, југа ријека Зета.

Земља од рала 1/4 1/8 у једном комаду звано мјесто Лазине; граничи: од истока и сјевера својина дужникова, запада Андрија Гаврилов, југа пут, обје са правом послужја које су до данас имале.

Број 983. 408—1912.

У Спужу, 1. јула 1912 год.

Кр. Капетански Суд,
кап. Н. Савовић.

Р. 211, бр 622. 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Андрије Милова Мировића из Угана, извршиће се 3. октобра 1912. год. Виђи оглас у 14. броју «Гласа Црногорца» текуће године.

Број 1108. 626—1911 год

Бајице, 4. јула 1912 год. Капетански Суд,
кап. Ђуро Мартиновић.

Р. 37, бр. 616, 1,1

ОГЛАС

На основу извршне клаузуле Кр Обласног Суда у Подгорици, од 12. априла т г, број 2697—IV—1912—1123, износи се на јавну продају доље описана непокретност Муца П Перовића из Српске; која је процијењена перпера 1800.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: 28. јула, 28. августа и 28. децембра 1912 г.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње да се овом суду пријаве прије прве продаје.

Опис непокретности:

Три рала земље оранице у једном комаду тако звано мјесто «Под зграде»; граниче: од истока Нешко М Балетић, од запада Мањо М. Балетић. од сјевера дужник Муцо Перовић, од југа Нешо Б Радовић.

Број 734. 164—1912.

Подгорица, 28 јуна 1912 г

Капетански Суд,
капетан Б. Вујовић.

Р. 177, бр. 602, 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Радована В. Андрића из Меоца, извршиће се у канцеларији подписатог суда 27. октобра ове године у 3 сата послије подне.

Виђи оглас у додатку 20. броја «Гласа Црногорца» ов. год.

Број 348. 48—1912.

Трешњево, 26 јуна 1912.

Капетански Суд,
кап. Симо Кривокапић.

Р. 46, бр. 606, 1,1

ОГЛАС

У извршењу пресуде Краљ. Обласнога Суда у Подгорици, од 28 марта 1911 г., број 1656—IV—1911—462., износи се на јавну продају доље описана непокретност Арса Јованова Лазовића из Стравча, која је непокретност процијењена перпера 930. За продају одређују се три рока: 28. јула, 28. августа и 28. децембра 1912.

Продаја ће се извршити у канцеларији Кап. суда на Пелев бријег од 8 прије до 4 сата послије подне. На првом року непокретност неће се уступити испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство од 10% према процијењеној вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1/4 од оранице и 3/4 ливаде у тако звано мјесто «Ступови на крај куга»; граничи: од истока сеоски пут, од југа Милић И. Лазовић, од запада Велиша и Арсо Лазовићи, од сјевера Арсо и Душан Лазовићи.

Пелев Бријег, 28. јуна 1912.

Број 494 ех 1912 164—1911.

— Капетански Суд, —
писар, Ђ. В. Петровић. кап. М. Поповић.

Р. 225, бр. 608, 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Машана И. Ђукановића из Цуца, извршиће се у канцеларији подписатог суда 4. новембра ове године.

Виђи оглас у додатку 20 броја «Гласа Црногорца» ове год.

Број 77. 46—1912.

Трешњево, 26. јуна 1912 г.

Капетански Суд,
кап. Симо Кривокапић.

Р. 41, бр. 607, 1,1

ОГЛАС

У извршењу пресуде Кр. Великог Суда на Цетињу, од 26. априла 1912 год., број 394—IV—1912—127.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Перована М. Влаховића, за измир дуга, која је процијењена перпера 1100.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: 17. јула, 17. августа, 17. септембра ове год од 8 прије до 4 сата послије подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки лицитант дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и ови, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1½ коса ливаде са око ње удутом у Попово Село; граничи: од истока гредом, од југа и запада удутом Зека Велишина и Драгише Пушељина од сјевера ливадом Ћирка Шолева и Илије Лакићева

2 косе ливаде у «пошћење» са удутом; граничи: од истока земљом Перована Митрова, од југа потоком, од запада имањем Блага Милунова, од сјевера гредом.

Број 682. 288—1911 г.

Ровца 17. јуна 1912.

— Капетански Суд. —
в д капетана,

Р. 216, бр. 599, 1,1 пор. Н. Н Булатовић.

ОГЛАС

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Мацара Андрина Свјеклоће из Добрског Села; која је процијењена перпера 1200.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока и то: 28. јула, 28. августа и 28. децембра 1912 године, у 4 сата послије подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки лицитант дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужникови повјеритељи и они који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

3/4 ораће земље око исте лоза и два листосјека горе у звано «Растипа»; а граничи: од истока, запада и сјевера имовином Јована М. Свјеклоће, од југа имовином Мића Ј. Јаблана.

Број 732. 210—1912.

Цеклин, 28 јуна 1912 год.

Капетански Суд.

Р. 165, бр. 614, 1,1 кап. С. Пејановић.

ОГЛАС

На основу наредбе Кр. Обласног Суда Никшић, од 13. јуна 1912 год. Број 2593—IV—1912—939., износи се па јавну продају доље описана непокретност Сима Аџића из Милочана, која је процијењена перп. 1600.

Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда за вријеме канцеларисних ура, за продају одређују се три рока и то: 25. јула, 25 августа, 25. новембра ове године у пет сати послије подне. На првом року непокретност неће се уступит, на другом хоће испод трећине Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процјене.

Позивају се сви они, који имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње да се овом суду пријаве пријед продаје.

Опис непокретности:

2 рала оранице Милочапе, које граниче: од истока водом, од запада путем племенским, сјевера земљом Петра Павловића, југа земљом Андрије Аџића.

Број 623 ех 1912 год.

Кочане, 25. јуна 1912 г.

Капетански Суд.
за капетана,

Р. 150, бр. 603, 1.1 кмет Милош Вукотић.

ОГЛАС

У извршењу пресуде Кр. Обл. Суда у Никшићу, од 11. јуна т. г. Број 2863—IV—1912—1067., износи се па јавну продају доље описата непокретност Јована Р. Николића, која је процијењена перпера 800.

Продаја ће се извршити у канц Кап. суда Никшићског за вријеме канцеларисних ура За продају одређују се три рока и то: 26. јула, 26. септ. и 26. новембра ов. год. На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вредности, а на другом хоће и ниже, али не испод 2/3, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вредности. Позивају се сви они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) 1 рало, граничи: од истока ријека, од запада Раде Ристов и од југа Илија Милошев.

Број 680. 1912—48.

Кочани, 26. јуна 1912.

Краљ. Капетански Суд,
за капетана,

Р. 153, бр. 603, 1,1 М. Вукотић.

ОГЛАС

У извршењу пресуде Обл. Суда у Никшићу, од 11. јуна т. г. Број 2862—IV—1912—1066.

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Петка Чолаковића; која је процијењена перп. 4000. Продаја ће се извршити у канц. потписатог суда за вријеме канцеларијских ура. За продају одређују се три рока и то: 2. јула, 2. септембра и 2 новембра ов. год На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности а на другом хоће и ниже. али не испод 2/3 процјене; на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право и они, који имају право прече купње. да се пријаве овоме суду прије прве продаје

Опис непокретности:

1) 10 коса ливаде у «Слапа»; граничи: од истока Маре Османова, од сјевера Петар Савов, од запада ријека, која тече од слањске пећине. од југа Живаљ Косовић

Број 641. 1912—48.

Кочани, 25. јуна 1912 г.

Кр. Капетански Суд.
за капетана,

Р. 166, бр. 603, 1,1 . кмет М. Вукотић.

ОГЛАС

На основу наредбе Кр. Обл. Суда у Никшићу, од 18. априла т. г., број 1879—IV—1912—662., у смислу члапа 80, 81., 82. Прав. Никш. Штед., износи се доље описата непокретност попа Рама Абрамовића из Кочана. која је процијењепа перпера 1800. Продаја ће се извршити у канц. подп. суда 11 августа ов. год. На одређеном року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вредности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право; дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду пријед означеног рока.

Опис непокретности:

1) два рала, граничи: од истока, запада, сјевера и југа оградом.

2) два рала, граниче: од истока Томаш Абрамовић, од сјевера поток, од запада Марко Мрваљевић, од југа пут

3) 2 косе ливаде; граниче: од истока Мићко Вукотић, од запада Рако Урошевић, од сјевера пут, од југа ријека.

Број 684. 1912—40.

Кочани, 21. јуна 1912.

Кр. Капетански Суд.
за капетана,

Р. 160, бр. 615, 1,1 кмет М. Вукотић.

ОГЛАС

На основу наредбе Краљ. Обл. Суда Никшић, од 11. јуна 1912. Број 2857—IV—1912—1061., у смислу чл. 219. и 222., грађан. судског поступка, износи се доље описата непокретност Новице Д. Кривокапића из Клачине; која је процијењена перпера 1000. Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда. За продају одређују се три рока и то: 4. јула, 4. септембра и 4. новембра ове год.

На првом року неће се непокретност уступити испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем хоће понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се они сви, који имају какво реално право, а тако и они, који имају какво преће право купње, да се пријаве овом суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) 5 коса ливаде под расоватој главици; граничи: од сјевера коловоз, од југа ријека, од истока Видо Филипов, запада Драга Кривокапића.

Број 640. 1912—48.

Кочане 26. јуна 1912 год.

Краљ. Капетански Суд.
за капетана.

Р. 155, бр. 603, 1,1 Милош Вукотић

ОГЛАС

У извршењу наредбе Кр. Обл Суда у Никшићу, од 11. марта т. г., број 1697—IV—1912—561., у смислу чл. 80., 81 . 82. Правила Штедионичког, износи се доље описата непокретност Вучипе Гојковића, која је процијењена 6000 перпера. Продаја ће се извршити у канц. потписатог суда 15. августа ов. год , за вријеме канцеларијских ура. На одређеном року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности. Сви они, који имају какво реално право, дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије означеног рока

Опис непокретности:

1) 4 рала; граничи: од истока вода Крупачка, од сјевера Радојица Мирков од запада главица, од југа Богдан Завишин.

2) 4 рала зв. мј. «Стрмина»; граничи: од истока и запада и сјевера и југа зајмотражиочева својина,

3) 5 коса ливаде у «Закрупље»; граничи: од истока вода крупачка, од сјевера Радојица Мирков од запада главица, од југа Богдан Завишин.

Број 643 1912—48.

Кочани, 30. јуна 1912 год

Кр. Капетански Суд.
за капетана,

Р. 170, бр. 615, 1,1 кмет Милош Вукотић.

ОГЛАС

На основу наредбе Краљ. Обл. Суда Никшић, од 11. јуна 1912. Број 2858—IV—1912—1062., износи се на продају доље описата непокретност Мирка Радуловића из Завха; која је процијењена (1600 перп).

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда, за вријеме канцеларијских ура За продају одређују се три рока то: 28. јула, 28. августа 28 новембра ове год , пет сати посље подне.

На првом року непокретност неће се уступити, на другом хоће испод двије трећине.

Лицитанти дужни су положити јемство 10% од процјене Позивају се сви они који имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се овом суду пријаве пријед продаје.

Опис непокретности:

2 рала 3/4 оранице у Завху; граниче: од истока, југа Саво Радуловић, запада Спасоје Радуловић, сјевера пут.

Број 682. 1912—48.

Кочане, 27 јуна 1912.

Краљ. Капетански Суд,
за капетана.

Р. 140, бр 603, 1,1 Милош Вукотић.

ОГЛАС

У извршењу пресуде Кр. Обласног Суда у Никшићу, од 11. јуна т. г. Број 2865—IV—1912—1069., износи се на јавну продају доље описата непокретност Крста М. Перовића из Блаца, која је процијењена перпера 1800. Продаја ће се извршити у канц. под. суда за вријеме канц ура. За продају одређују се три рока и то: 26 јула, 26. септембра и 26. новембра ов. год.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности. а на другом хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) 3 косе ливаде у блацима; граниче: од сјеверне стране истог Перовића и његова брата Луке.

Број 679. 1912—48.

Кочани, 26. јуна 1912. Кр. Капетански Суд.
за капетана,

Р. 171, бр 603. 1,1 кмет М. Вукотић.

Приватни огласи

СТЈЕЧАЈ

Подгоричком општинском суду потребно је попунити једно писарско мјесто.

С тога се овим позивају сви они, који би жељели поменуто мјесто заузети, да своје молбе уз документа с назначењем коју плату траже, поднесу потписатој управи најдаље до 25 јула ове године.

Првијенство ће имати они, који су свршили уз основну школу 4 разреда гимназије, а радили су при којему суду у Краљевини Црној Гори.

Број 795. В. 1912—12. Из канцеларије Управе вароши Подгорице, 20. јуна 1912 г., Подгорица.

Р. 81, бр. 562, 3,3

НА ЗНАЊЕ

☞ Част ми је извијестити поштоване муштерије, да сам од 1-ог маја т. г. преселио **обућарску радњу** у својој кући у улици Баја Пивљанина бр. 20., коју сам радњу снадбио са најбољим материјалом; израда солидна и модерна у свим фазонима, услуга брза и тачна на потпуно задовољство муштерија.

Истодобно извјештавам поштоване муштерије у унутрашњости, да ћу према поруџбинама шиљати и на доплату.

Препоручујући се за што скорије поруџбине, како би се поштоване муштерије могле увјерити о горњем, остајући на услузи вашим цијењеним поруџбинама.

Цетиње, јуна 1912.

С одличним поштовањем,
Петар Касом
обућар.

Р. 92, бр. 558, 3,3

Д-р Р. КУСЛЕВ
ЗУБНИ ЉЕКАР — ЦЕТИЊЕ

Јављам поштованој публици, да ћу од 1. августа *почети рад у* **Никшићу,** гдје ћу се бавити кратко вријеме. Добавио сам *зубе на гуме, зубе на виде* и *златне зубе,* мостове од најбољих фабрика и најновији порцелан за залијевање зуба.

Р. 45, бр. 592, 2,3

Под кирију се издаје кућа насљедника покојног Богдана Никова Иванишевића, у Зетској улици број 3.

За услове обратити се потписатоме.

Цетиње.

Р 24, бр. 573, 2,2 **Саво Ф. Иванишевић.**

ОГЛАС

Моју кућу постојећу у Мирковој вароши. Улица Краља Николе продајем из слободне руке.

Ко жели исту купити, нек ми се пријави за погодбу.

Подгорица, 21. јуна 1912.

Р. 30, бр. 577, 2,3 **Нико Лаиновић.**

ОБЈАВА
Филијала Никшићског Тргов. Акц. Друштва
НА ГРАХОВУ

држаће 15. о. м. у својој канцеларији лицитацију за превоз своје робе Рисан—Грахово.

Ко жели на томе инкантирати нека изволи тога дана присуствовати лицитацији.

Лицитанти морају имати по 2 добра теретна воза са добрим коњима и церадама за покривање робе и гаранцију у акцијама или непокретностима од перпера 2000. —

Остали услови могу се виђети у канцеларији до дана као и на сам дан лицитације. —

Грахово, 4. јула 1912.

ФИЛИЈАЛА
НИКШИЋСКОГ ТРГОВ. АКЦИОН. ДРУШТВА

Р. 81, бр. 623, 1,1

ПРОДАЈЕМ ИЗ СЛОБОДНЕ РУКЕ МОЈЕ ИМАЊЕ НА УГЊЕ:

1) кућу и зграду под и пред кућом, појату, гувно и дотичну зграду:
2) Радотине зграде од три комада под водом
3) Заграбље с пашњаком и живицом;
4) Блатиште, Доце, са дотичним горама и пашњацима и гору преко Вељег Дола;
5) у Подамнине три комада земље с пашњаком и живицама;
6) Баторове долине у три комада, с гором и пашњаком;
7) преко Скале и Бакерине — земљу, гору, пашњаке и гору у Јованов бријег;
8) земљу за Оћом, гору за Почивалом. Буквом и у Осоје.

Овим стављам на знање свима онима, који се желе користити правом прече купње, како онима који живе у држави, тако и онима, који се сада баве изван исте, да своје понуде писмено управе до 20. септембра ове године, о чему ће потписати понудиоцима хитно цијене умјерене доставити. Двије трећине новца могу оставити на вадс. Пошље 20. септембра тек. год., ступићу у погодбе без обзира на прече право близике, са друго општинарима и племеницима, од којих већ примам више понуда купопродаје, ако се до тога дана пречекупци не пријаве.

Цетиње, 15. јуна 1912.

Р.183, бр.613, 1,1 **Саво Машов Капичић.**

ПРОДАЈЕМ У БАР једну кућу на два тавана, једну појату и џардин; три рала земље под водом; разнога воћа и лоза и 75 коријена маслина. Кућа и земља налази се на дно Челуге, а маслине у Поздени бријег, 5 минута далеко од куће.

Ко жели горње имање купити, нека се пријави г. Косту Дабановићу, *Стари Бар*; или мени на *Цетиње.*

Р. 62, бр. 605, 1,3 **Перо Башић.**

ПРОДАЈЕМ ИЗ СЛОБОДНЕ РУКЕ У УЛЦИЊУ: кућу са припадајућом баштом, 14 коријена маслина код исте куће, 5 рала земље, које се налази у улцињском пољу у ливаде Поборске.

За обавјештења и услове обратити се потписатом.

Цетиње, 5. јула 1912 г.

Р. 42, бр. 619, 1,2 **Јово Прибиловић.**

НА ЗНАЊЕ

Част ми је јавити поштованом грађанству и г. г. мојим муштеријама, како у унутрашњости Црне Горе тако и са стране, да сам отворио у кући госп. Ђурашковића на Његушевој риви

ХОТЕЛ ИТАЛИЈА — HOTEL ITALIJA

Хотел је првога реда, снадбјевен са изврсном кужином, разноврсним домаћим и страним пићем, собе уређене и мобилиране. Услуга брза и тачна, а цијена умјерена.

Подгорица, 1. јула 1912.

Моли за многобројну посјету:
Блажо Талијанац
Biagio Soprano.

Р. 73, бр. 618, 1,3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском велике туге и жалости коју сам претрпјела смрћу мог брата **Мила** и оца **Марка**, једина ми још утјеха бјеше у мом за навијек изгубљеном роду моја мајка

† АНЂЕ М. ПЕРАЗИЋ рођ. ЛЕКОВИЋ

која се послије једногодишњег тешког боловања пресели у вјечност 24. јуна тек. године у 67 години свога живота.

Поводом чега за особиту и свету дужност сматрам изразити доживотну благодарност, г. г. докторима Перазићу, Матановићу, Радуловићу, Сужњевићу, а особито признање и благодарност д-ру Марулису, на његовом заузимању и по сав дневном труду.

Незаборављена хвала свештенику Марку Пламенцу, на честом похађању болеснице, као и на извршеном опијелу.

Доживотно остајем благодарна: Глуходољанима. Сеочанима, Болевићима и Виранима, који лично дођоше, покојницу ожалише и до вјечне куће опратише а мени брацки утјешише.

Веома сам благодарна, на послатим телеграфским саучешћима, г. г. проту Душану Петровићу с породицом, проф. Мих. Буквићу с породицом, Васу Кусовцу, браћи Бијелићима, Нику С. Пламенцу, Андрији Михаиловићу; г-ђама Шути Вујановић и Марији Вујановић, као и Јоку П. Перазићу.

Никад незаборављена хвала браћи Перазићима и свима Годињанима у опште, који по све дневно болесницу походише. брацки ожалише и сахранише.

Благодарим поштованом грађанству Подгоричком оба пола, који ме лично походише и својски тјешише.

Свима и свакоме, ко у мојој несрећи ма чим придонесе да ми тешки бол олакша, вјечно хвала.

Подгорица, 2. јула 1912.

За навијек ожалошћена кћер: **Јана П. Лековић** рођ. **Перазић.** Р. 227, бр. 621. 1,3

Штампа Кр. Ц. Државне Штампарије